Eksamen PSYC3220 – Høsten 2025

Du skal svare på en oppgave i del A og en oppgave i del B.
Oppgaven i del A teller 2/3 i sensuren, mens oppgaven i del B teller 1/3.
Begge oppgavene må være bestått for å bestå eksamen.

Del A: Velg en av følgende to alternativer:

Alternativ 1:

Hva vet vi om stabilitet og endring i personlighetstrekk i voksen alder? Drøft hvordan følgende prinsipper for personlighetsutvikling henger sammen med det vi vet om stabilitet og endring i personlighetstrekk i voksen alder: Prinsippet om kumulativ kontinuitet, modningsprinsippet, prinsippet om sosial investering og nisje-valgprinsippet. Forklar hvordan nisjevalgprinsippet kan bidra til å forstå stabilitet i personlighetstrekk over tid.

Alternativ 2:

John er 45 år gammel. Han er omgjengelig og vennlig mot alle han møter, men har få nære venner og har aldri hatt samboer eller ektefelle. Han sier han savner å ha nære venner eller en kjæreste å dele livet sitt med. Han synes han er alt for mye alene og liker egentlig å være sammen med andre, men han blir fort overveldet av å føle at han dummer seg ut eller ikke er god nok når han er sammen med folk han ikke kjenner så godt.

John er utdannet lærer, men han har kun jobbet som det i ett år. Han følte det ble for mange forventninger fra foreldre han ikke kunne leve opp til, og han syntes ikke han klarte å ta ledelsen i klasserommet slik han burde. Etter dette første året, ble han langtidssykemeldt for depresjon, og han har de siste årene jobbet litt til og fra i en byggevarehandel.

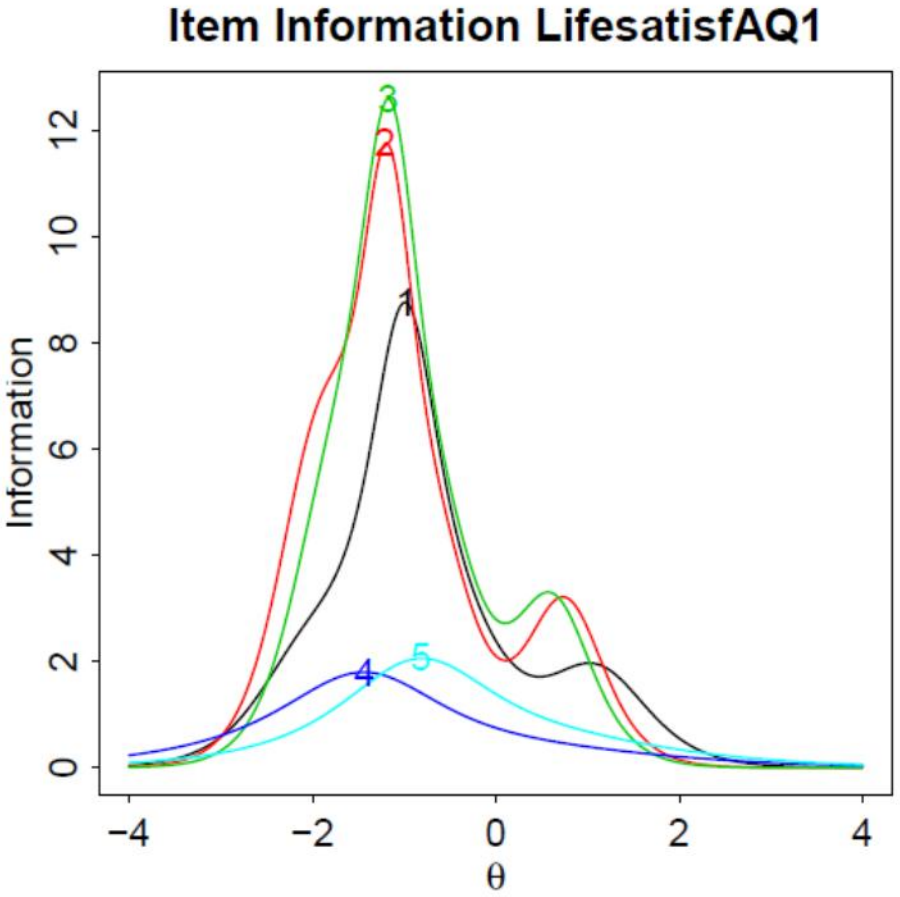
John liker å lære nye ting. Han leser mye og jobbet alltid hardt med skolearbeidet og fikk gode karakterer. Han kommer fra en familie som verdsetter hardt arbeid, og han fikk mye skryt for sine skoleprestasjoner i oppveksten og da han var student. Det å være flink og hardtarbeidende ble en kilde til positiv oppmerksomhet fra foreldrene og lærerne. Han oppgir at han hadde lite eller ingen emosjonell kontakt med foreldrene, og han fikk gjerne beskjed om å skjerpe seg dersom han var lei seg eller engstelig som barn. Han hadde få venner som barn, men gjorde det godt i idrett. Han var aktiv fotballspiller helt til han sluttet å møte på trening da han kom i tenårene, fordi han var redd for å dumme seg ut for de andre på laget, som han syntes var flinkere enn ham. Han kan ikke huske at han hadde noe særlig kontakt med lærere eller trener utover at han fikk skryt for god innsats.

- Gjør kort rede for hva objekt-relasjonsteori er. Hvordan kan beskrivelsen av John fortolkes ut ifra denne modellen.
- Drøft hvordan denne beskrivelsen av John kan fortolkes ut ifra trekk-modellen (Big Five). Du trenger ikke å definere Big Five-trekkene.
- Drøft styrker og svakheter ved å forklare folks atferd ut ifra trekkmodeller versus objektrelasjonsteori.

Del B: Velg en av følgende to oppgaver:

Alternativ 1:

Nedenfor finner du resultater fra item response theory –analyse (IRT) av fem ledd som skal måle hvor fornøyd man er med livet. Tenk deg at du skal velge to eller tre av disse fem leddene til en forkortet versjon av skalaen. Hvor mange og hvilke ledd ville du ha valgt? Begrunn svaret ut ifra IRT-resultatene nedenfor. Forklar hva som menes med at et ledd har høy grad av informasjon. Er det noe i resultatene som indikerer om disse fem leddene til sammen utgjør et godt mål på hvor fornøyd man er med livet, eller er det noe som tilsier at man burde ha brukt andre ledd i tillegg? Begrunn svaret.



	Question
1	På de fleste måter er livet mitt omtrent slik jeg vil det skal være
2	De fleste ting i livet mitt er veldig bra
3	Jeg er fornøyd med livet mitt
4	Så langt har jeg fått de viktige tingene jeg ønsker meg i livet
5	Dersom jeg kunne leve livet på nytt, ville jeg ønske å ha det på samme måte

Alternativ 2:

Tenk deg at du har utviklet et nytt spørreskjema for å måle Big Five personlighetstrekk. Du har gjennomført en eksplorerende faktoranalyse (EFA) med oblimin rotering, basert på svarene fra 500 personer. Du har fått resultatene som er presentert i tabellen nedenfor (tallene i tabellen er faktorladninger).

N1-N5 er fem ledd (spørsmål) som skal måle nevrotisisme. E1-E5 er fem ledd som skal måle ekstroversjon. På samme måte er O1-O5, A1-A5 og C1-C5 ledd som skal måle henholdsvis åpenhet, medmenneskelighet og planmessighet. F1 til F5 i tabellen er tilfeldige navn på de fem faktorene som er trukket ut i faktoranalysen.

a) Drøft i hvilken grad disse resultatene støtter eller ikke støtter en påstand om at testen måler de fem faktorene i Big Five.
b) Er det noen endringer du bør gjøre i testen for å forbedre den?
c) Du bestemmer deg for å utforske skalaen for åpenhet (O) nærmere, og legger de fem O-leddene inn i en IRT-analyse. Hva kan du da få svar på?

Variable	F1	F2	F3	F4	F5
N1	-0.35				
N2	-0.41				
N3	-0.55				0.62
N4	-0.46				0.51
N5	-0.37				0.52
E1	0.61				
E2	0.68				
E3	0.56				
E4	0.52				
E5	0.62				
O1				0.45	
O2				0.53	
O3				0.63	
O4				0.72	
O5				0.55	
A1		0.66			
A2	0.36	0.63			
A3		0.70	0.34		
A4		0.84			
A5		0.61			
C1			0.63		
C2			0.52		
C3			0.58		
C4			0.71		
C5			0.79		